

FRA VIBEVÆNGET TIL KLINT – KRIGSÅR OG FORANDRING

I august 1940 flyttede vi til Vibevænget i et rækkehus. Der var to stuer og et køkken samt toilet. På første sal var der to værelser og et pulterkammer. I kælderen var der koksrum, bombesikret rum, vaskekælder og opbevaringsrum. For os var det næsten et helt slot.

Vi havde både forhave og baghave og endnu et stykke jord, hvor vi kunne dyrke grøntsager. Jeg begyndte i 1. klasse på Bagsværd Skole. Jeg havde jo ikke fået undervisning i et halvt år. Der var en hel kilometer til skolen, men vi var flere fra Vibevænget, der fulgtes ad. To gik i min klasse og blev mine gode veninder.

Farmors død

I april 1941 døde min farmor. Jeg elskede hende og var meget ked af det. Jeg arvede en lille lampe efter hende – den har jeg endnu.

Mineulykken i Storebælt

I april 1942 besøgte vi mormor og morfar. De fyldte begge 65 år. Det var krigstid, men mor og far ville alligevel besøge dem. Jeg tror, vi havde påskeferie.

På hjemvejen, da vi var med færgen fra Nyborg til Korsør, og havde sejlet cirka tre kvarter midt ude i Storebælt, ramte vi en mine. Vi sad i spisesalonen, og alt porcelænet faldt ned og blev smadret. Maden røg på gulvet – det var kaos.

Alle fik ordre til at gå op på dækket. Man vidste ikke, om skibet ville synke. Der blev delt redningsbælter ud, men der var ikke nok til alle. Kvinder og børn skulle i redningsbådene. Af en eller anden grund blev jeg placeret i en redningsbåd sammen med fremmede mennesker, mens min mor, far, Esther og Paul blev tilbage på skibet.

Jeg var rædselsslagen. Skulle jeg alene reddes, mens de andre druknede? Jeg græd, da vi blev firet ned mod vandet. Pludselig kom ordren: Op igen! Skibet tog ikke vand ind, men motoren var ødelagt, og vi kunne ikke sejle videre for egen kraft.

Mange timer senere blev vi trukket i land af en anden færge. Det var sidste gang, jeg besøgte mormor og morfar.

Flytningen til Klint

Krigen blev værre, og mange velhavende flyttede ud på landet. To rige brødre, som far havde passet haver for i flere år, købte herregården Klintsø samt de fleste huse og gårde i Klint landsby. De tilbød far stillingen som overgartner på Klintsø og bestyrer på Enggården, hvor vi kunne bo.

Far sagde ja.

I september 1942 flyttede vi fra Vibevænget til Klint. Sikke en forandring.

Enggården – et eventyrland

Enggården var enorm efter vores målestok. Der var stort køkken med komfur og langt bord med bænke, stort spisekammer, kontor, spisestue, soveværelse og dagligstue samt entré med trappe til loftet. På loftet var et stort rum og et værelse, hvor Esther og jeg boede.

Der var vaskehus, brændselsrum, cykelskur, værksted, hjerterum, karlekammer, grisestald med seks båse, hestestald, kostald med plads til ti køer og kalve – og 60 tønder land jord samt en lille skov med sø.

Et eventyrland for os børn.

Der var fred. Ingen sirener, ingen sikringsrum, ingen flyvemaskiner. Idyl.

Arbejde og skole

Vi kom i landsbyskolen i Tengslemark og gik kun i skole hver anden dag. De andre dage arbejdede jeg. Først passede jeg 200 gæs, som skulle slagtes til Mortensaften. Senere lugede jeg løg sammen med en flok koner. Far plantede 200 frugttræer, og jeg red på en af de store heste, mens far gik og kultiverede.

I 1944 begyndte jeg på Nykøbing Borger- og Realskole. Så var friheden forbi. Skole seks dage om ugen, seks timer dagligt og masser af lektier. Samtidig cyklede jeg otte kilometer hver vej langs stranden – alene i al slags vejr.

Søndagsskole i Klint

Der var ikke noget kristent arbejde i Klint, men det lavede far om på. Han lejede afholdskroen og begyndte søndagsskole. Helene og jeg besøgte alle hjem med børn i landsbyen og inviterede dem med.

Der var ingen anden adspredelse, så alle kom. 60 børn hver søndag.

Brødrene fra Elim kom og forkyndte: Endersen, Hagstrøm, Holger Petersen, gamle Jønson og mange flere. De boede hos os og sov på kontoret.

Den 20. juni 1944 blev Eva født, og Endersen velsignede hende.

Krigens afslutning og ny flytning

I 1945 kunne man mærke, at krigen nærmede sig sin afslutning. De rige solgte Klint. Far blev sagt op, og vi måtte flytte.

Vi fandt et hus på Østrelyng i Nykøbing – en faldefærdig rønne, men vi måtte tage, hvad vi kunne få. Vi sov alle i ét værelse. På første sal boede en anden familie, og i sidehuset endnu en familie. Senere fik vi repareret huset og mere plads.

Krigen sluttede 5. maj 1945.

Far lejede jord, hvor vi dyrkede grøntsager og solgte til grønthandlerne. Jeg kørte longjohn hver morgen med varer ind til byen, inden jeg tog i skole.

Morfars død

Mens vi boede på Østrelyng, faldt min morfar ned fra et kornlæs under høst og slog sig ihjel. Det var forfærdeligt. Hesten Frits døde også – og jeg sørgede meget over den.

Mor rejste til begravelsen. Senere besøgte mormor og moster Agnes os – jeg tror, det var deres første rejse.

Afslutningen på barndommen

Jeg tog realeksamen i 1950. Da jeg ikke kunne få arbejde i Nykøbing, rejste jeg til København og flyttede ind hos min moster og onkel i Gladsaxe.

Jeg havde fået arbejde på Girokontoret.